

HARÖ-NYTT

Information till medlemmarna i Harö-Hasselö Intresseförening

Barbro har ordet:

En sommar- vecka...

■ Äntligen... fast mark under fötterna! Efter att ha packat, packat om, packat igen, fyllt väskorna till bredden, kommit iväg och så – nu är vi framme! Underbart! Tänk att man alltid har med sig sådana mängder bagage bara för en veckas semester. Det kan nästan jämföras med att flytta för gott.

Snabbt in och packa upp alla dessa prylar och så ner i havet! Luften är nästan obeskrivligt het och vattnet så skönt, så skönt. Kristallklart och varmt. Säkert är det över 20 grader. Jag ligger på rygg och tittar runt på stränderna och bergen. Fascinerande. Och fåglarna svävar fram på jakt efter lämpligt byte. Allt är tyst.

Sen middag. Det är inte möjligt att tänka mat före klockan åtta sådana här varma dagar. Och det får bli något lätt och kallt. Trots den sena timmen är det varmt som på dagen. En och annan insekt är fortfarande uppe men även de verkar loja den här sommaren. Nätterna bjuder ju inte heller på någon direkt svalka så jag sänder en tacksamhetens tanke till den som uppfann "luftkonditionering"/myggnät.

Även om det är så varmt att man nästan inte orkar röra sig gör vi några utflykter. Det är roligt att se andra stränder och filosofera litet över hur de stora stenbumlingarna kommit dit, hur många fötter som trampat marken under årens lopp och hur livet har förändrats från jaktmark till rekreationsområde.

Det är torrt. Snustorrt. En tändsticka eller dåligt släckt cigarett skulle kunna sätta hela ön i brand. Och så försmädligt, när det verkligen finns så mycket vatten runt

Forts på sid 3

Skolhuset på Harö ligger vid Hemträsket mitt emellan Harö by och Lerviken. Huset byggdes 1884 och förlängdes 1929.

Strävsamma haröbor byggde sitt eget skolhus

För exakt 118 år sedan, år 1884, beslutade de strävsamma Haröborna att det var dags att bygga ett skolhus. Man hade sett hur ett folkskolesystem byggdes upp i landet sedan folkskolestadgan kom till år 1842 och man ville gärna att barnen på Harö-Storö också de skulle få möjlighet att gå i skola.

1884 byggde byamännen på Harö sitt skolhus – det blev ett hus med en skolsal och en lärarbostad om ett rum och kök. Man byggde på en tomt på 200 kvadratfamnar (cirka 650 kvm) som skänktes av familjen Andersson. År 1929 byggdes skolan till så att den inrymde ytterligare ett rum. Skolan lades ner år 1945 och har sedan dess använts som sam-

lingslokal, möteslokal och kyrklokal medan lärarbostaden hyrts ut.

Harö skola fick en klockstapel 1939. Kyrkklockan hade använts i Sandhamn men kom ursprungligen från Djurö där den funnits sedan 1700-talet.

Skolverksamheten hade startat upp redan 1882 och drevs under namnet "Stafsnäs och Harö amulatoriska skola". Systemet fungerade så att läraren vistades en termin i Stavsnäs där han undervisade Stavsnäs-barnen och nästa termin på Harö där han tog hand om Haröbarnen. Barnen gick alltså i skolan bara under en termin per år. Men efter ett par år kunde de alltså gå i sin egen skola och då kunde de läsa hela läsåret.

I skolan finns en hel del material från

Forts på sid 3

54:e årsmötet i Harö skola

Vid Harö-Hasselö Intresseförenings 54:e årsmöte i Harö skola söndagen den 14 juli omvaldes såväl ordföranden Lasse Östlund som styrelseledamöterna Staffan Norlander, Erik Lindström, Maj-Britt Pihl och Gunnar Svensson.

Per Niring som varit styrelseledamot under tio år, de senaste sju som kassör, hade undanbett sig återval. Hans uppdrag övertas nu av Maj-Britt Pihl.

Efter konstituering består styrelsen av Lasse Östlund, ordförande, Per-Arne Molin, vice ordf., Staffan Norlander, sekreterare, Maj-Britt Pihl, kassör, Barbro Clauson, Maria Steiner samt Gunnar Svensson, redaktör för Harö-Nytt. Bryggansvarig

Som vanligt var det mycket folk i den lilla skolsalen när Harö-Hasselö Intresseförening höll årsmöte söndagen den 14 juli.

Lars-Arne Pihl t v höll i klubban när styrelsen beviljades ansvarsfrihet. På bilden också sekreteraren Staffan Norlander och ordföranden Lasse Östlund.

för Hagede är Erik Lindström, för Hasselö Håkan Sjögren och för Harö Per-Arne Molin.

Revisorer är Sigvard Hultgren och Lena Ekecrantz med Inga Maj Knutsson som suppleant och i valberedningen ingår Klas Edlund, Lenart Mattson och Göran Östlund (sammankallande).

INFORMATION OMBYALAGET

Årsmötet, som hade samlat närmare femtio av de 429 medlemmarna i föreningen, leddes av Lasse Östlund med Staffan Norlander som sekreterare.

Efter de formella ärendena som var snabbt avklarade informerade Magnus Odin, ordförande i Harö

Byalag och Harö Fiskevårdsområdesförening, om de två föreningarnas verksamhet. Ägare till sk mantalsfastighet är automatiskt medlem i byalaget och föreningen. För närvarande är cirka 200 av totalt cirka 400 fastigheterna i Harö-Storöområdet mantalsatta. Byalaget förvaltar Harö skola samt vissa samfällt ägda kobbbar.

Skolan som byggdes 1884 började som "Stafsnäs och Harö ambulatoriska skola" och forsatte sedan fram till 1945 som Harö skola. Idag används lokalen endast för föreningsmöten och för gudstjänst någon gång varje år.

En övrig fråga som togs upp på årsmötet var problemet mördarsniglar. En medlem berättade att mördarsnigeln följer med krukodlade plantor. Så vitt känt har den ännu inte kommit till Haröområdet, men kommer den är den nästan omöjlig att bli av med. En varning för att ta ut krukodlade plantskoleväxter kan alltså vara på sin plats.

Årsmötet avslutades med att ordföranden avtackade avgående kassören Pelle Niring. Efter årsmötet blev det som vanligt kaffe med dopp på "skolgården". Som vanligt hade man också tur med vädret vilket bidrog till att det 54:e årsmötet med Harö-Hasselö Intresseförening hölls under god stämning.

Gunnar Svensson ■

Nu är det vinter och risk för is

■ Ja, nu är det vinter och snart lägger sig kanske isen. Blir isen mycket tjock i Norrsundet stannar Waxholmsbåten vid Harö brygga och Storöborna får gå på isen sista biten.

Göte Lindström och Jan Erik Grandien är kontaktpersoner och på deras inrådan lägger Waxholmsbolaget igen respektive bryter isrännan mellan Harö och Hagede.

Waxholmsbolagets turupplysning (tel 679 58 30) svarar på om båtarna går fram till Hagede.

Maj-Britt Pihl efterträder Pelle Niring som kassör i föreningen.

Den här bilden är tagen omkring år 1920 och visar lärarinna och skolbarn

Forts från sid 1:

Harö skola...

skoltiden bevarat, bland annat två skolbänkar, en del böcker, planscher och kartor. En härlig plansch tryckt på Generalstabens Litografiska Anstalt år 1880 visar "Svenska mått, vigter och mynt" och en karta visar Sverige i början av 1900-talet. Totalt finns 15 kartor, 59 planscher, fyra examenskataloger samt naturlära, palmböcker, skrivregler och ett bläckhorn!

I 1916 års "Examenskatalog för mindre folkskolan på Harö" läser vi att bland eleverna fanns Sture Wes-

terberg, Karin Lundberg (gift Gustafsson), Elsa Sjöblom samt bröderna Valter och Herbert Andersson. De barn som då gick i skolan var födda mellan 1901 och 1908. I boken finns också noterat varje elevs "insigt och färdighet i särskilda läroämnen" och betygen A, AB och Ba var vanligast.

NILS HOLGERSSON

Bland de gamla läroböckerna hittar vi Nya testamentet från 1883, Läsebok för folkskolan från 1891 (den kostade 1:35), Nils Holgerssons underbara resa av Selma Lagerlöf, andra upplagan med tryckår 1909.

Böckerna, planscherna och kartorna förvaras i ett låst skåp i skollokalen. I lokalen finns också en tavla skänkt av Schönmeyer och en tramporgel skänkt av Elsa Pihl.

Från 1930 drevs skolan i kommunal regi. En notering finns från det sista läsåret 1944/45 att skoldagen

Lars-Arne och Maj-Britt Pihl, båda engagerade i Harö Byalag respektive Harö-Hasselö Intresseförening visar en av de gamla vackra planscher som finns bevarade i Haröskolan.

Forts från sid 1:

En sommarvecka...

omkring man kan önska sig men utrustning för att få upp det inte är lika lättillgänglig. Men det är så torrt att inte ens skogens vilda blommor orkar hålla sig fräscha. Men klaga mände Elektra, det är underbart! Många bad blir det och temperaturen är nog 25 grader och inte bara ynka 20 inte. Det är så skönt att det blir riktiga simturer och inte bara de vanliga doppen.

Båtlivet, ja, allt från roddbåtar till yachter (och en och annan militärbåt). Och så förstås vattenmopeder som tagit över från tidigare decenniernas modiefarkost, windsurfingbrädan.

En vecka går fort. Snart dags att packa ner alla prylar igen. Som vanligt hade vi med oss alldeles för mycket och en del hade kunnat ligga kvar hemma i byrålådan istället. Den här veckan har vi mest använt baddräkt, shorts och t-shirts. Och solhatt. Men så är kropparna också snyggt bruna och fräscha.

Vi går ombord och svetten börjar genast lacka i den instängda luften. Flygvärdinnan ler förstående, vi kastar en sista blick genom rutan, ser ner på ön och vinkar "Hej då Samos, tack för denna gång och på återseende!"

Barbro Clauson ■

började klockan 8.35 med morgonandakt och fortsatte fram till klockan 13.45. I skolan fanns då elever i klasserna 5-7 och eftersom man läste också på lördagarna blev skolveckan totalt 34 timmar.

1945 när skolan så lades ner var Linnea Dahlén lärarinna.

Efter många påstötningar från byalaget lämnade kommunen tillbaka skolan till Harö byalag, men detta skedde först år 1977. Och sedan dess har byalaget alltså renoverat skolhuset så att det nu är i riktigt bra skick. Och som sagt, skolan används idag huvudsakligen som samlingslokal och för föreningsmöten, bland annat av Harö-Hasselö Intresseförening.

Gunnar Svensson ■

Ett tack

■ Föreningens styrelse vill rikta ett tack till Madeleine Smith-Wänseths dödsbo. Madeleine avled i höstas och i stället för blommor rekommenderade de anhöriga gåvor till förbättring av stigen till Hagede båt-brygga.

En påminnelse om årsavgiften

■ Nu är det dags igen för medlemsavgiften till Harö-Hasselö Intresseförening. Avgiften är 100 kronor per person och år och bara 25 kronor för medlemmar under 20 år. Självklart vill vi att alla i familjen skall vara medlemmar.

För medlemsregistret – som du kan få ett exemplar av på årsmötet – ber vi dig på bifogade inbetalningskort anteckna alla personer som betalningen avser. Notera gärna även ändrade adresser och telefonnummer.

Det går också bra att lämna extra ekonomiskt bidrag – t ex om man bor där föreningen genom extra insatser förbättrat möjligheten att nå någon av våra tre ångbåtsbryggor.

Styrelsen

Traditionell Harödag

■ Harödagen har blivit något av en tradition. I år inföll den lördagen den 20 juli och vädret var som hela sommaren det allra bästa. Det kanske viktigaste inslaget i arrangemangen är kappseglingen för allmogebåtar. I år deltog tioalet båtar.

Starten gick kl 13 efter skepparmöte på Lindroths brygga och startlinjen var som vanligt mellan Sofia Linnea och affärstrappan.

Sofia Linnea seglade också ut under tävlingen och återkom till prisutdelningen. Under eftermiddagen var det också grillfest på bryggan,

lotterier och underhållning. En riktig sommarfest med andra ord!

Ramsö och Värmdö ersätter Skarpö i jul

■ När Vaxholmsbolagets julturlista börjar gälla den 16 december kommer Ramsö och Värmdö att ersätta vår traditionella vinterbåt på Harö-Hagede-linjen, Skarpö.

Julturlistan gäller till den 6 januari och därefter blir det vinterturlista fram till den 9 april.

Fram till 6 januari blir det fyra turer per dag måndag-fredag och två turer på lördagar och söndagar. Noteras bör att vi får en snabb morgontur (45 min) och en snabb kvällstur (35 min) från Hagede till Stavsnäs på vardagar!

Efter den 6 januari blir det två turer per dag måndag-lördag och tre turer på söndagar. Under vinterturlistan kompletteras Ramsö med Vaxholm I.

Vaxholmsbolagets nya vinterbåtar som skall levereras år 2004.

HARÖ-NYTT

Distribueras till medlemmarna i Harö-Hasselö Intresseförening.

Redaktör

Gunnar Svensson

Telefon bostaden 08-26 54 61

Hagede 08-571 571 07

Mobiltelefon 070-766 27 34

E-post: gus.svensson@telia.com

Postadress:

Tunnlandsvägen 85, 168 36 Bromma

Föreningens postgirokonto:
40 09 83-3

Harö-Nytt digitaltrycks hos:
Offset-Ekonomi Print, Bromma 2002

Här är styrelsen i Harö-Hasselö Intresseförening:

Ordf.	Lasse Östlund	Tel bostad 08-580 375 37 Hagede 08-571 570 42
V.ordf	Per-Arne Molin	Tel bostad 08-26 97 94 Harö 0733-48 23 79
Sekr.	Staffan Norlander	Tel bostad 08-429 88 50 Hasselö 08-571 551 64
Kassör	Maj-Britt Pihl	Tel bostad 08-642 48 82 Harö 08-571 570 82
Ledam.	Barbro Clauson	Tel bostad 08-30 48 04 Storö 08-571 570 06
	Maria Steiner	Tel bostad 08-742 61 08 Storö 0708-25 99 92
	Gunnar Svensson	Tel bostad 08-26 54 61 Hagede 08-571 571 07
Bryggansvarig	<u>Hagede:</u> Erik Lindström	Tel bostad 08-571 571 66
Bryggansvarig	<u>Harö:</u> Göte Lindström	Tel bostad 08-571 570 22
Bryggansvarig	<u>Hasselö:</u> Håkan Sjögren	Tel bostad 08-532 542 74 Hasselö 08-571 550 10
Revisorer	Sigvard Hultgren Lena Ekecrantz	Tel bostad 08-570 202 64 Tel Harö 08-571 571 21